A. D. 1929 CURRENDA Nrus III

PISMO URZĘDOWE TARNOWSKIEJ KURJI DIECEZJALNEJ

Konstytucja Apostolska

ogłaszająca nadzwyczajny Jubileusz powszechny na cały rok 1929

PIUS BISKUP
SŁUGA SŁUG BOŻYCH
NA WIECZNĄ RZECZY PAMIĄTKĘ.

Zaczynając za szczególną łaską Bożą pięćdziesiąty rok Naszego kapłaństwa, jako wspólny Ojciec wszystkich niczego tak nie pragniemy, jak, aby wszystkie dzieci złączone z Nami sercem i modlitwą dziękowały Panu Bogu i prosiły Go o pomoc dla Nas i dla Kościoła Nam powierzonego, który otoczon jest tylu nieszczęściami i niebezpieczeństwami; tą zaś pomocą umocnieni niech się przyczyniają do pomnożenia i rozszerzenia wiary świętej, tudzież niech się starają o życie bardziej świątobliwe, czego szczególniej spodziewamy się po duchowieństwie.

Bardzo miłą i to tem milszą, że tak samorzutną i ochoczą była ta przedziwna jednomyślność wszystkich, że już w pierwszym dniu rozpoczynającym Nasz jubileusz, pospieszyli, jak Nam to zewsząd doniesiono, z gratulacjami i życzeniami z powodu tej uroczystości i zanosili do Pana Boga modły prywatnie i publicznie. Tak wielki i niespodziewany odruch dusz bardzo jasno dowodzi, że właściwem jest tkliwemu dziecku brać udział nie tylko w strapieniach i smutkach Ojca, lecz także w pociechach i radościach jego, gdyż ścisły związek wiąże i kieruje społecznością rodzinną. Albowiem zasadniczem prawem miłości jest, aby się ujawniała nie tyle w słowach, jak raczej w czynach, te zaś polegają na wzajemnej wspólnego dobra wymianie.

Zaiste, to prawo miłości i Nas łączy tak silnie i skłania do tego, abyśmy z dziećmi Naszemi najdroższemi podzielili się według możności dobrem Naszem i wezwali je do uczestnictwa w Naszych radościach w ten sposób, że otworzymy dla nich skarby łask niebieskich, których rozdawnictwo jest w naszej mocy — a tak zjednoczymy Naszą radość ojcowską ze wspólną pociechą i pożytkami duchowemi dzieci.

Idąc przeto śladem Naszych poprzedników, a szczególnie Leona XIII, postanowiliśmy obwieścić całemu światu chrześcijańskiemu nadzwyczajny Rok Święty, na sposób Jubileuszu Powszechnego, który trwać będzie przez cały ten rok aż do końca grudnia. Ufamy mocno, że z otworzonych skarbów ojcowskiej szczodrobliwości wszyscy wierni przez cały ten czas ochotne korzystać będą, aby nastąpiła poprawa obyczajów w życiu prywatnem i publicznem, by utwierdziła się wiara, by wzrosła pobożność. Albowiem, jeżeli rozgorzeje u ludu chrześcijańskiego zapał do modlitwy, który często, niedawno nawet, zalecaliśmy, będzie to najskuteczniejszą pomocą i Nam i Kościołowi w tych czasach szczególnie ciężkich dla chrześcijaństwa. Przejęci więc tą samą myślą, co ś. p. Nasz

poprzednik Leon XIII, żywiąc tę samą, co on nadzieję, i My ogłaszamy święty Jubileusz „dla tych wszystkich, co pragną zbawienia swej duszy, napominając i nawołując ich, by choć na chwilę skupili swe dusze, by myśli swe pogrążone w rzeczach ziemskich ku wznioślejszym skierowali celom; będzie to błogosławieństwem nietylko dla jednostek, ale dla całej społeczności; bo tem więcej kwitnie prawość i cnota w życiu i obyczajach publicznych, im śmielej i skuteczniej poszczególni chrześcijanie kroczą na drodze do doskonałości swej duszy". Głównym zatem celem Roku Świętego jest, by wzrastała wiara u ludu, a obyczaje zgodne były z prawem ewangelicznem; poza tem jednakże pamięć owego dnia, w którym spłynęła na Nas władza kapłańska, zdaje się wołać natarczywie do tych wszystkich, których zdobi dostojność tej samej władzy, by pomni na godność swego stanu, wiedli życie coraz pobożniejsze i świętsze. Wśród rozlicznych błogosławieństw, które spłyną z Jubileuszem na poszczególne jednostki i na całe społeczeństwo, nie zabraknie tego daru, którego szukamy, że w Królestwie Chrystusowem zapanuje wkońcu w całym blasku pokój Chrystusowy.

Dlatego to, przez miłosierdzie Boga wszechmogącego, powaga świętych Apostołów Piotra i Pawła, na podstawie owej władzy wiązania i rozwiązywania, której Nam, chociaż niegodnym, Bóg udzielił, dla pomnożenia wiary, na poprawę obyczajów, a szczególnie na uświęcenie kleru, udzielamy wszystkim wiernym obojga płci i każdemu z osobna zupełnego odpustu na sposób Jubileuszu Powszechnego, którego dostąpić można począwszy od dnia dzisiejszego aż do końca grudnia, pod następującemi jednak warunkami:

I. Mieszkańcy i pielgrzymi znajdujący się w obrębie diecezji rzymskiej:

1. Powinni dwukrotnie albo tego samego dnia, albo też w różne dni nawiedzać bazyliki: Lateraneńską Najśw. Zbawiciela, Watykańską św. Piotra Ap. i Liberjańską Św. Marji Większej; tam powinni się przez pewien czas pobożnie modlić wedle intencji Ojca św. wyżej wyłożonej i wogóle o nawrócenie grzeszników, o wygaśnięcie herezji i odszczepieństw, o pokój i zgodę między panującymi; przez to bowiem łatwiej nastąpi wywyższenie, rozwój i wolność Kościoła katolickiego i jego Głowy, Namiestnika Jezusa Chrystusa.

Jeżeliby komu, a szczególnie mieszkańcom przedmieścia, odwiedzanie wspomnianych bazylik sprawiało trudność, czy to z powodu zbytniej odległości, czy też z innego słusznego powodu, zgadzamy się, by spowiednicy zezwolili poszczególnym wiernym na wybór innego parafjalnego kościoła, w którym zwykle odprawia się Msza św., aby go w podobny sposób odwiedzili.

2. Przez *dwa dni*, w które przykazaniem kościelnem nie są zobowiązani do postu ani do abstynencji, powinni pościć i zachować abstynencję podług przepisów kanonów Kodeksu Prawa kanonicznego.

3. Przystąpią należycie do sakramentalnej spowiedzi, by dostąpić rozgrzeszenia poza coroczną spowiedzią obowiązującą ogólnie i przyjmą też pobożnie Komunję św. poza komunją wielkanocną.

4. Wkońcu powinien każdy, według sił możności, złożyć jakąkolwiek ofiarę na cele pobożne, poradziwszy się wprzód spowiednika; polecamy szczególnie Dzieło Rozkrzewiania i Zachowania wiary.

II. Dla całego świata poza diecezją rzymską przepisujemy dwukrotnie pobożne

nawiedzenie tego samego dnia albo w różne dni trzech kościołów albo kaplic publicznych, w których odprawia się zwykle Msza św.; wyznaczy je Biskup miejscowy sam, albo przez innych; jeśli gdzie niema tylu świątyń, należy nawiedzić *trzy* razy *dwa* kościoły, albo *sześć* razy *jeden* kościół. Pozatem powinien każdy wypełnić dokładnie powyżej wymienione dobre uczynki.

III. Biskup miejscowy może dowoli zmniejszyć liczbę nawiedzeń tym, którzy w Rzymie, czy gdzieindziej zamierzają odwiedzić kościoły *gromadnie czyli w procesji*, prowadzonej przez proboszcza albo innego kapłana w tym celu wyznaczonego.

IV. Nawiedzenia można odbyć częścią w jednej miejscowości, częścią w drugiej, lecz zawsze w świątyniach wyznaczonych w tym celu dla poszczególnych miejscowości.

V. Spowiednicy mogą zwolnić od przepisanych tych uczynków, zamieniając je na inne, tych wiernych, którzy z jakiegobądź słusznego i rozsądnego powodu nie mogli wypełnić jednego lub nawet wszystkich wyżej wymienionych uczynków.

VI. Zakonników i wszystkich, którzy podpadają pod tę nazwę w drugiej części drugiej księgi kodeksu Prawa kanonicznego, poszczególne osoby i całe zgromadzenia, mogą dyspensować bezpośredni ich zwierzchnicy zmieniając przepisane uczynki na inne, które jednakże przykazaniem innem nie są nakazane; Kongregacje zaś religijne laikalne, dyspensuje kapłan, który kieruje niemi in foro externo, a poszczególnych członków, w razie potrzeby, własny ich spowiednik.

Przez cały czas Jubileuszu spowiednicy powinni przy rozgrzeszaniu i dyspensowaniu zachować ogólne przepisy Kodeksu Prawa kanonicznego.

Nie znosimy jednakże nadzwyczajnynh ich władz, nawet delegowanych, które może posiadają. Ponadto przyznajemy im na cały ten rok następujące uprawnienia, w granicach wszakże jurysdykcji zwykłej lub delegowanej, otrzymanej od swego Ordynarjusza:

Czy to w Rzymie, czy gdzieindziej mogą uwolnić penitentów od wszystkich rezerwatów tak „ab homine", jak „a iure", połączonych z cenzurą lub bez cenzury, z wyjątkiem złamania tajemnicy Św. Officium oraz wszystkich przypadków zastrzeżonych Ojcu św. „specialissimo modo" (cann. 2320, 2343, 2367 i 2369 C. J. C.) i tych, w których po otrzymaniu absolucji na podstawie kanonu 900 pozostaje obowiązek zgłoszenia się do Św. Penitencjarji i wykonania jej zleceń· (cfr. Dekret Św. Penit z 16 listopada 1928).

Dalej przyznajemy poszczególnym spowiednikom, aprobowanym jak wyżej, władzę dyspensowania z słusznej przyczyny od wszystkich prywatnych ślubów, nawet potwierdzonych przysięgą, z wyjątkiem tych, które can. 1309 zastrzega Stolicy Apostolskiej i z wyjątkiem ślubu przyjętego przez osobę trzecią, której dyspensacja wyszłaby na niekorzyść, chyba, że osoba ta zrzeka się swego prawa. Nawet śluby t. zw. poenalia mogą być zamienione, lecz tylko na uczynek, który jednakowo skutecznie odwodzi od grzechu.

Uprawnienia te przy rozgrzeszaniu i dyspensowaniu wolno stosować tylko wobec tych, którzy mają szczery zamiar, uzyskać Jubileusz i uczynki przepisane lub zamienione wykonać. Jeżeli jednak ciż wierni uzyskawszy już rozgrzeszenie lub dyspensę z ważnej przyczyny reszty warunków dokonaćby nie mogli, postanawiamy łaskawie, że z otrzymanej już łaski ważnie korzystają.

Spowiednicy uprawnienia te stosować mogą tylko „in foro conscientiae", także poza Sakramentem Pokuty, chyba że chodzi o grzech, który może być odpuszczony tylko na spowiedzi.

Kto imiennie został dotknięty cenzurą, albo jako taki publicznie został ogłoszony, nie może korzystać z dobrodziejstwa Jubileuszu, dopóki „in foro externo" nie uczyni zadość prawu. Jeżeli jednak „in foro interno" porzucą szczerze swą złość i okażą się należycie przygotowanymi, mogą być po usunięciu zgorszenia tymczasowo rozgrzeszeni, w tym celu, by uzyskać Jubileusz; ciąży jednak na nich obowiązek wypełnienia jak najprędszego przepisów prawa także „in foro externo".

Odpust zupełny, związany z Jubileuszem, uzyskać można dwa i więcej razy, dla siebie lub dla dusz w czyśćcu, ilekroć się spełni przepisane warunki; *przy pierwszem jednakże tylko uzyskaniu Jubileuszu przez penitenta* mogą spowiednicy, nawet kilka razy, korzystać z swej władzy i zwalniać od cenzur i rezerwatów, zamieniać lub dyspensować wobec tego samego penitenta, dopóki jeszcze wszystkich przepisanych warunków nie wypełnił.

W ciągu roku jubileuszowego nie są zniesione odpusty udzielone za inne uczynki, odmienne od uczynków przepisanych dla uzyskania Jubileuszu. Owszem, dla zwiększenia ducha modlitwy, zezwalamy miłościwie, by wierni mogli w ciągu tego roku uzyskać odpust siedmiu lat i tyluż kwadragen, ilekroć pomodlą się pobożnie przez pewien czas wedle intencji Ojca św. przed Przenajśw. Sakramentem, nawet zamkniętym w tabernaculum; odpusty udzielone dawniej za ten sam dobry uczynek, pozostają w mocy. Kto przez cały tydzień codziennie wykona to pobożne nawiedzenie, może uzyskać odpust zupełny pod zwykłemi warunkami.

By jeszcze rozniecić przez cały ten rok pobożność kleru przy składaniu ofiary, udzielamy poszczególnym kapłanom aż do 31 grudnia b. r. przywileju osobistego, mocą którego mogą codziennie przy odprawianiu mszy św. ofiarować odpust zupełny za dusze w czyśćcu cierpiące.

Aby zaś ten Nasz List doszedł łatwiej do wiadomości wszystkich wiernych, zarządzamy, by dano wiarę jego odbitkom drukowanym, jeżeli będą podpisane własnoręcznie przez któregokolwiek notarjusza publicznego i zaopatrzone w pieczęć jakiego dostojnika kościelnego; wtenczas trzeba im dać tę samą wiarę, którąby się dało temu oto Naszemu Pismu, gdyby zostało przedłożone i okazane.

Nikomu więc z ludzi nie wolno zmienić pisma tego, podającego Nasze rozporządzenie i ogłoszenie, Naszą łaskę i wolę, tem mniej zuchwale mu się sprzeciwić. Gdyby się kto na to odważył, niech wie, że ściągnie na siebie gniew Boga wszechmogącego i świętych Apostołów Piotra i Pawła.

Dan w Rzymie u Św. Piotra, dnia 6 miesiąca stycznia, w uroczystość Trzech Króli, w roku 1929 a siódmym Naszego Pontyfikatu.

Br. Andrzej Kard. Früwirth
Kanclerz św. Kościoła rzym.

Wawrzyniec Kard. Lauri
Penitencjarz Większy

Józef Wilpert, Dziekan Koll. Proton. Apost.

† Loco Plumbi.

Dominik Jorio, Proton. Apost.

* * *

Konstytucję Apostolską odczytają P. T. Rządcy Kościołów w najbliższą niedzielę po otrzymaniu Kurendy i zachęcą wiernych do korzystania z Jubileuszu.

Na podstawie Konstytucji wyznaczamy do nawiedzenia w każdej parafji kościół parafjalny, a jeżeli jest drugi kościół n. p. zakonny, to ten także wyznaczamy do nawiedzenia. W szczególności zaś w Tarnowie wyznaczamy katedrę, kościół XX. Misjonarzy i kościół XX. Filipinów. W N. Sączu kościół parafjalny, OO. Jezuitów w Śródmieściu i kościół szkolny.

Co do ilości odwiedzeń prywatnych należy się trzymać ściśle polecenia zawartego w Konstytucji ad III.

Kilkakrotne odwiedzenie tego samego kościoła może się odbyć w ten sposób, że wyszedłszy z kościoła po jednem nawiedzeniu, wracamy na nowo i modlimy się według intencji Ojca św.

Warunkowi odwiedzenia kościołów uczyni zadość, kto raz weźmie udział w procesji jubileuszowej, prowadzonej przez X. Proboszcza lub innego kapłana do trzech miejscowych kościołów.

Jeżeli w danej miejscowości jest tylko dwa kościoły, procesja winna być urządzana dwa razy dla wypełnienia warunku odwiedzenia; jeżeli procesja, w miejscowości gdzie jest jeden kościół, udaje się do sąsiedniej parafji lub kaplicy publicznej mszalnej dalej od kościoła parafjalnego położonej, wystarczy jednorazowy udział w takiej procesji dla spełnienia warunku jubileuszowego.

Uczestnicy procesji zbierają się na zapowiedzianą godzinę w kościele parafjalnym i po modlitwie na intencję Ojca św. wychodzą i udają się wśród śpiewów pobożnych do kościoła, który ma być odwiedzony; tu znowu modlą się na intencję Ojca św., poczem (udają się do trzeciego kościoła lub) wracają do kościoła parafjalnego, gdzie znowu pomodlą się na intencję Ojca św. i otrzymają błogosławieństwo Najśw. Sakramentem.

Inne warunki odpustu jubileuszowego zawarte w Konstytucji Apostolskiej ad 2, 3, 4 wyjaśnią P. T. XX. Proboszczowie wiernym.

Jałmużnę jubileuszową składać będą wierni do rąk XX. Proboszczów, a ci odeślą ją do Kurji Biskupiej, zaznaczając u góry na blankiecie nadawczym PKO. „Jubileusz 1929".

† LEON, Biskup.

Ordines Majores

conferentur hoc anno sequentibus diebus: Sub diaconatus Sabbato Sancto, Diaconatus 25 Maji, Presbyteratus 29 Junii. Ad sacros Ordines promovebuntur:

1. Burzyński Josephus, n. in Wola Gręboszewska 15. III. 1903; 2. Czerwiński Joannes, n. in Cleveland Ohio (Ameryka) 26. IV. 1904; 3. Herr Franciscus, n. in Stary Sącz 12. IX. 1906; 4. Hujar Joannes, n. in Rudy—Rysie 23. VI. 1903; 5. Jarosz Ladislaus, n. in Radomyśl Wielki 5. IV. 1904; 6. Koszyk Bernardinus, n. in Gródek 2. IV. 1907; 7. Kulik Joannes, n. in Zborów 4. VII. 1903; 8. Kyrcz Petrus, n. in Wola Piskulina 18. IV. 1905; 9. Lech Joannes, n. in Brzezówka 8. I. 1904; 10. Margosiak Stanislaus, n. in Odmęt 16. X. 1904; 11. Michalski Evaristus, n. in Mogielnica 27. X. 1905; 12. Młynarczyk Josephus, n. in Górka 31. VII. 1903; 13. Musiał Ludovicus, n. in Ło-

sosina Górna 23. VIII. 1902; 14. Paciorek Josephus, n. in Leszczyna 10. II. 1903; 15. Pajdo Franciscus, n. in Wola Radłowska 18. XII. 1902; 16. Robak Thaddaeus, n. in Grądy 14. VIII. 1906; 17. Ryba Ignatius, n. in Trzciana 27. I. 1905; 18. Soja Casimirus, n. in Ćwików 18. IX. 1905; 19. Stach Joannes, n. in Jaworzna 4. X. 1903.

Nomina ordinandorum publice denuntientur in parochiali cujusque candidati ecclesia Dominica IV Quadragesimae et ad sacros Ordines promovendi fervidis orationibus fidelium commendentur.

Ceterum de publicatione serventur praescripta Cann. 998, 999 et 1000.

Wystawienie Najświętszego Sakramentu według nowego rytuału.

Celem ujednostajnienia sposobu wystawienia Najśw. Sakramentu w całej diecezji, wydajemy następujące zarządzenie w związku z nowym Rytuałem i uchwałami Synodalnemi, których na przyszłość należy się ściśle trzymać.

I. Wystawienie Najśw. Sakramentu. — Mogą tu zajść dwa wypadki: albo wystawienie jest samo (t. zn., nie łączy się z przeniesieniem do innego ołtarza, czy też z procesją, lecz bezpośrednio po niem następuje nabożeństwo), — albo też łączy się z przeniesieniem Najśw. Sakramentu do innego ołtarza, lub z następującą bezpośrednio procesją.

1. Wystawienie samo. — Przyszedłszy do ołtarza, celebrans zaczyna śpiew *Niechaj będzie.* W czasie śpiewu zaczyna się wystawienie w sposób następujący:

a) Celebrans przystępuje do ołtarza, rozpościera korporał i umieszcza na nim monstrancję, otwiera tabernakulum, *klęka;* powstawszy, wyjmuje puszkę (względnie kustodję), stawia na korporale, odkrywa, *klęka;* powstawszy, wkłada Hostję do monstrancji (gdyby Hostji dotknął palcami, obmywa je w naczyńku i wyciera, zamyka monstrancję, zakrywa puszkę (względnie kustodję), wstawia ją do tabernakulum, *klęka*, powstaje i zamyka tabernakulum.

b) Następnie bezpośrednio po zamknięciu tabernakulum, stawia monstrancję na tronie, klęka i schodzi.

c) Na najniższym stopniu klęka na obydwa kolana, skłania się miernie, powstaje, sypie kadzidło do kadzielnicy, klęka na najniższym stopniu i okadza N. Sakrament trzema rzutami, przedtem i potem głęboko skłoniwszy głowę; po okadzeniu Najśw. Sakramentu, gdy lud prześpiewa trzeci raz *Niechaj będzie*, celebrans, klęcząc na najniższym stopniu, zaczyna hymn *O przenajświętsza Hostjo*, który lud śpiewa aż do końca (t. zn., że drugiej zwrotki celebrans już nie zaczyna, tylko może wówczas rozpocząć dane nabożeństwo, n. p. Mszę św.).

2. Wystawienie Najśw. Sakramentu z przeniesieniem do innego ołtarza lub następującą bezpośrednio procesją. — Wystawienie odbywa się jak wyżej p. 1, a), poczem

b) celebrans zostawia monstrancję na ołtarzu, *klęka*, schodzi, na najniższym stopniu klęka na obydwa kolana, skłania się miernie, wstaje, sypie kadzidło do kadzielnicy i klęcząc na najniższym stopniu, okadza Najśw. Sakrament trzema rzutami, przedtem i potem głęboko skłoniwszy głowę.

c) Oddawszy kadzielnicę, zostaje okryty welonem, poczem, klęcząc na tem samem miejscu, zaczyna *O przenajświętsza Hostjo;* następnie wstaje, przystępuje do Ołtarza,

klęka; powstawszy, bierze monstrancję i przenosi do ołtarza wystawienia, podczas gdy lud w dalszym ciągu śpiewa hymn, zaczęty przez celebransa.

d) Doszedłszy do ołtarza, celebrans stawia monstrancję na tronie, *klęka* i schodzi; klęcząc na najniższym stopniu, oddaje welon, wstaje, sypie kadzidło do kadzielnicy i okadza Najśw. Sakrament jak wyżej pod b).

Uwaga. Jeżeli bezpośrednio po wystawieniu odbywa się *procesja,* to celebrans wszystko spełnia jak wyżej (2, a b), ale po zaśpiewaniu *O przenajświętsza Hostjo* klęczy na najniższym stopniu, dopóki lud nie skończy, potem zaśpiewa pieśń procesjonalną *(Twoja cześć, U drzwi Twoich* i t. p.), wstaje, przystępuje do ołtarza, *klęka;* powstawszy, bierze monstrancję i odbywa procesję.

II. Procesja po sumie lub nieszporach odbywa się w następujący sposób:

a) Celebrans sypie kadzidło, klęka na najniższym stopniu i okadza Najśw. Sakrament (pozostający na tronie) trzema rzutami, przedtem i potem głęboko skłoniwszy głowę; oddawszy kadzielnice wstaje, przystępuje do ołtarza, *klęka,* zdejmuje monstrancję z tronu, stawia na ołtarzu, *klęka* i schodzi.

b) Uklęknąwszy na najwyższym stopniu, zostaje okryty welonem, zaczyna pieśń procesjonalną (n. p. *U drzwi Twoich; Twoja cześć chwała* i t. p.) wstaje, przystępuje do ołtarza, *klęka,* bierze monstrancję i odbywa procesję. — Gdy procesja powróci do kościoła *(Rex Christe* nie śpiewa się), celebrans mostrancję stawia na ołtarzu, *klęka* i schodzi; uklęknąwszy na najniższym stopniu, oddaje welon i zaczyna *Przed tak wielkim* (klęcząc na najniższym stopniu), następnie spełnia to, co rytuał przewiduje przy schowaniu Najśw. Sakramentu. (ob. niżej, III, schowanie).

III. Schowanie Najświętszego Sakramentu. Klęcząc na najniższym stopniu:

a) Celebrans zaczyna *Przed tak wielkim* (monstrancja stoi wówczas albo na tronie, jeśli procesja odbyła się przed sumą, — albo na ołtarzu, jeżeli schowanie następuje bezpośrednio po procesji); po zaczęciu przez lud drugiej zwrotki, *Ojciec z Synem,* celebrans wstaje, sypie kadzidło do kadzielnicy, *klęka* na najniższym stopniu, trzema rzutami okadza Najśw. Sakrament, przedtem i potem głęboko skłoniwszy głowę; gdy druga zwrotka zostanie skończona, celebrans śpiewa *Versus,* (po łacinie) potem wstaje i śpiewa modlitwę (po łacinie).

b) Po modlitwie celebrans przystępuje do ołtarza, *klęka;* zdejmuje monstrancję z tronu, stawia ją na korporale, *klęka* i schodzi; uklęknąwszy na najniższym stopniu. zostaje okryty welonem, wstaje, idzie do ołtarza, *klęka,* bierze monstrancję (po przez welon), odwraca się do ludu i udziela błogosławieństwa, poczem stawia monstrancję na ołtarzu, *klęka* i schodzi; uklęknąwszy na najniższym stopniu, oddaje welon i zaczyna *Niech będzie Bóg uwielbiony.*

c) Powstawszy, przystępuje do ołtarza, *klęka* i otwiera tabernakulum, *klęka;* wyjmuje puszkę wzgl. kustodję) umieszcza na korporale, otwiera, *klęka,* wyjmuje Hostję, wkłada do puszki (wzgl. kustodji) *klęka,* zakrywa puszkę (wzgl. zamyka kustodję), wkłada do tabernakulum, *klęka* i zamyka tabernakulum.

IV. W uroczystości większe pod koniec procesji śpiewa się hymn *„Te Deum“.* Po przybyciu do ołtarza kapłan wstępuje na stopnie i odwróciwszy się do ludu, trzymając w ręku monstrancję, śpiewa po trzykroć *„Salvum fac populum tuum, Domine“...* za trzecim razem dodaje *„et benedic haereditati tuae“*, chór zaś (względnie organista)

śpiewa do końca, a kapłan udziela sposobem zwykłym błogosławieństwa i chowa Najświętszy Sakrament.

V. Wystawienie prywatne. Błogosławieństwo Najśw. Sakramentem w puszce wystawionej na mensie ołtarza. Lud śpiewa *Tantum ergo* lub *Przed tak wielkim Sakramentem*, kapłan okadza Najśw. Sakrament, śpiewa *Panem de coelo*..., *Orację*, następnie wśród ogólnego milczenia błogosławi Najśw. Sakramentem. Po błogosławieństwie odmawia z ludem akty: *Niech będzie Bóg uwielbiony* — i wśród śpiewu „*Niechaj będzie*", chowa Najśw. Sakrament.

Program Kursu Katechetycznego w Krakowie.

Dnia 9-go kwietnia 1929 r.

Godz. 8 rano: Nabożeństwo w kościele św. Anny, które odprawi Najprzew. Książę Metropolita X. Adam Sapieha.

Godz. 9·30 rano: Otwarcie Kursu. — Zagajenie. — Wybór Prezydjum.

Godz. 10. rano: „Osobistość katechety", ref. Ks. Prałat Dr Antoni Bystrzynowski, prof. U. J. w Krakowie.

Godz. 16. po południu: „Metoda nauczania religji", ref. Ks. Antoni Kwolek z Jasła,

Godz. 17·30 po południu: „Budzenie ducha pobożności wśród młodzieży szkolnej". ref. Ks. Henryk Weryński ze Starego Sącza.

Godz. 19. po południu: „Nauczanie biblji w szkole powszechnej", ref. Ks. Prałat Dr Szymon Hanuszek z Krakowa.

Dnia 10-go kwietnia.

Godz. 8. rano: Lekcja praktyczna z biblji, Ks. Prałat Dr Sz. Hanuszek.

Godz. 9. rano: Dyskusja nad lekcją praktyczną.

Godz. 10. rano: „Rola katechizmu w nauczaniu religji", ref. Ks. Radca Walenty Gadowski z Bochni.

Godz. 11·30 rano: „Zagadnienie wartości w nauczaniu religijnem", ref. Ks. Dr. Zygmunt Bielawski, prof. Uniw. Jana Kazimierza we Lwowie.

Godz. 16. po południu: „Pielęgnowanie cnoty czystości wśród młodzieży", ref. Ks. Dr Kazimierz Thullie ze Lwowa.

Godz. 17. po południu: „Nowe plany nauki religji dla szkół powszechnych", ref. Ks. Prał. Naczel. Wizyt. Antoni Ciepliński z Warszawy.

Godz. 18. po południu: „Lekcja katechizmu w szkole", ref. Ks. Radca Walenty Gadowski z Bochni.

Dnia 11-go kwietnia.

Godz. 8. rano: Lekcja praktyczna z katechizmu, Ks. Radca Walenty Gadowski.

Godz. 9. rano: Dyskusja nad lekcją praktyczną.

Godz. 10. rano: „Znaczenie motywu w akcie woli", ref. Ks. Dr Z. Bielawski, prof. Uniw. Jana Kazimierza we Lwowie.

Godz. 11·30 rano: „Alkoholizm a młodzież szkolna", ref. Ks. Dr Michał Sopoćko z Wilna.

Godz. 16. po południu: „Zastosowanie w nauczaniu religijnem", ref. Ks. Dr. Zygmunt Bielawski, prof. Uniw. Jana Kazimierza we Lwowie.

Godz. 17·30 po południu: „Szkoła pracy w nauczaniu religijnem", ref. Ks. Prof. Józef Rozkwitalski z Grudziądza.

Godz. 19. po południu: „Przygotowanie do pierwszej Komunji św.", ref. Ks. Prof. Józef Chrząszcz z Tarnowa.

Dnia 12-go kwietnia.

Godz. 8 rano: Lekcja praktyczna, Ks. Dr Z. Bielawski, prof. Uniw. Jana Kazimierza we Lwowie.

Godz. 9. rano: Lekcja praktyczna, Ks. Prof. Józef Rozkwitalski z Grudziądza.

Godz. 10. rano: Dyskusja nad przeprowadzonemi lekcjami praktycznemi.

Godz. 11·30 rano: „Ks. prefekt i jego stosunek do współpracowników", ref. Ks. Dr Józef Rychlicki z Krakowa.

Godz. 16. po południu: „Stosowanie obowiązujących programów w nauczaniu religji w szkołach niżej zorganizowanych", ref. Ks. Prob. Fr. Korzonkiewicz z Pleszowa i korref. Ks. Prob. Józef Gacek z Leńcz.

Godz. 17·30 po południu: „Opieka pozaszkolna", ref. Ks. Prof. Stan. Kędzior z Krakowa.

Godz. 19. po południu: „Czy i w jakiej mierze z literatury pięknej ks. prefekt powinien korzystać przy nauczaniu religji w szkole powszechnej", ref. Dr Franciszek Bielak, prof. gimn. z Krakowa.

W czasie Kursu odbędzie się wystawa pomocy naukowych.

UWAGA: Komitet Wykonawczy zastrzega sobie możność zmiany w następstwie referatów.

P. T. Interesowanych zachęcamy do wzięcia udziału w tym kursie. Zgłoszenia przesyłać należy pod adresem: X. Dr Józef Rychlicki, Kraków, Siemiradzkiego 13. II. p.

Sprawozdanie rachunkowe Związku Mis. Kleru Diec. tarn. za r. 1928.

Składki P. T. Członków Zw. Mis. Kleru wynosiły w roku 1928: 1.944 zł. 67 gr., z czego wydano:

1. Do Centrali Zw. M. Kl. w Płocku	1.200	zł. —	gr.
2. Najprzew. X. Arcybp. Roppowi	500	„ —	„
3. Na podróż (na zjazd) X. Prezesowi do Płocka . .	100	„ —	„
4. Na portorja	10	„ 65	„
Razem	1810	zł. 65	gr.

W kasie Zw. Mis. Kl. zostało jako saldo na rok następny: **134 zł. 02 gr.** Zw. Mis. Kleru prosi bardzo uprzejmie o: *a)* łaskawe wpisywanie się P. T. Księży do Zw. diecez.; *b)* o rychłe uiszczenie wkładek zaległych; oraz *c)* zwraca się z uprzejmą i bardzo gorącą prośbą do wszystkich Przewieł. XX. Dziekanów, by zechcieli zbierać wkładki od Księży kondekanalnych na rzecz Zw. Mis. Kleru, przy zbieraniu innych ofiar na cele diecezjalne i przesyłać do Kurji Biskupiej czekami **z wyraźnem zaznaczeniem na: Zw. Mis. Kleru.** (Ewent. można przesyłać wkładki na ręce X. Fr. Mroza, Tarnów, Dom XX. Filipinów.)

Prezes Zw. Mis. Kleru: *X. Dr J. Lubelski.*

Sekretarz: *X. Jan Fortuna.*

Sprawozdanie Papieskiego Dzieła Rozkrzewiania Wiary za r. 1928.

Rok 1928 wykazuje w porównaniu z r. 1927 (patrz Kurenda V. str. 26) znaczny rozwój Dzieła dzięki gorliwości P. T. Księży i coraz większemu zainteresowaniu wiernych sprawą misyjną. Dowodem tego, to hojne ofiary po 100 zł., które złożyli N. N. z Bochni, Jędrzej Łabuz z Besowa i Paweł Robak ze Szynwałdu. Dzieło zaprowadzono w 70 parafjach (w r. 1927 w 33); dziesiątek zorganizowano 561 (214), kazań misyjnych wygłoszono 110 (50), Misji katol. prenumerowano 215 (105) obok rozsyłanej za darmo „Pobudki Misyjnej" po 1 numerze dla każdej dziesiątki.

Zamknięcie rachunkowe:

Dochody:			Rozchody:		
Członkowie dzieła złożyli . .	12.094·19	Zł	Do Centrali Poznania wysłano	11.400·00	Zł
Pozostałość z r. 1927 . . .	62·46	„	Prenumerata Misji katol. . .	1.211·00	„
Zwrot za odznaki P. Dz. R. W.	17·50	„	Pobudka Misyjna—druki . .	790·40	„
Odsetki	38·13	„	Zjazd Ks. Dyr. w Płocku . .	60·82	„
Inne datki i składki	1.590·82	„	Marki i opłata pocztowa . .	134·75	„
			Pozostałość na rok 1929 . .	206·13	„
Razem . . .	13.803·10	Zł	Razem . . .	13.803·10	Zł

W szczególności złożyli:

Apolinary, ks. Dziurzycki 5 zł; Barcice, ks. J. Wirmański 69·20 zł; Bochnia, par., ks. J. Lipień 693·60 zł; Bochnia, N. N. 100 zł; Bochnia, Semin. żeńskie, ks. W. Gadowski 60 zł; Borowa, ks. M. Nawalny 762·50 zł; Bruśnik, ks. J. Grabowski 28·70 zł; Brzeziny, ks. A. Dunajecki 41 zł; Brzeźnica ad B., ks. W. Śnieżnicki 57·80 zł; Brzeźnica ad D., ks. J. Koterbski 52 zł; Cerekiew, ks. W. Osmólski 155 zł; Chorzelów, ks. A. Stańczyk 56 zł; Cikowice, ks. J. Zachara 264 zł; Czarna ad Pilzno, ks. M. Grotowski 105·70 zł; Czchów, ks. A. Gołąb 5 zł; Dębica, Matka Gen. SS. Służebniczek 5 zł; Dębno, ks. A. Działo 124 zł; Domosławice, ks. K. Kozak 24·20 zł; Gręboszów, ks. P. Halak 85 zł; Gródek, ks. J. Waleń 24 zł; Gromnik, ks. M. Wąsowicz 5 zł; Grybów, ks. L. Kowalski 513·21 zł; Gwoździec, ks. J. Bryja 74 zł; Jakóbkowice, ks. J. Fasuga 67·20 zł; Janowice, ks. J. Marjański 26 zł; Jastrząbka Nowa, ks. A. Gajek 49 zł; Jodłownik, ks. A. Tajduś 124 zł; Kamionka Mała, ks. A. Brandt 25 zł; Kanina, ks. J. Kwarciński 36 zł; Kolbuszowa, ks. F. Pudełko 853·30 zł; Krasne, ks. B. Pilch 29·50 zł; Królówka, ks. F. Romański 130 zł; Krynica-Zdrój, ks. R. Duchiewicz 154·40 zł; Kruźlowa, ks. W. Szymanek 3 zł; Kupno, ks. M. Grzyb 4 zł; Krzyżanowice, parafja ks. W. Papież 27·38 zł; Krzyżanowice, ks. J. Sulisz 5 zł; Laskowa, ks. Sowa 19·05 zł; Lipnica Murowana, ks. J. Kozieja 82 zł; Lipnica Wielka, ks. Z. Jakus 45 zł; Łączki Kucharskie, ks. A. Gliński 71·67 zł; Łężkowice, ks. J. Motyka 22·20 zł; Męcina, ks. J. Grochowski 2 zł; Mielec, par., ks. L. Mucha 300·19 zł; Mielec, p. J. Oborska 28·80 zł; Mikluszowice, ks. M. Pawlus 80 zł; Moszczenica, ks. A. Gorczyca 15·50 zł; Nawojowa, ks. W. Wcisło 124·60 zł; Nagoszyn, ks. L. Pyzikiewicz 3 zł; Nowy Sącz, ks. J. Wnękowicz 5 zł; Ochotnica Dolna, ks. M. Piechura 10 zł; Ochotnica Górna, ks. A. Kolarz 5 zł; Odporyszów, ks. R. Steinsdorfer 262 zł; Okulice, par., ks. J. Mucha 280·21 zł; Okulice-Besów, p. J. Łabuz 100 zł; Olszyny, ks. M. Florek 110·10 zł; Otfinów, ks. P. Podolski,

120 zł; Paleśnica, ks. J. Wiejaczka 5 zł; Piotrkowice, ks. M. Gruszkowski 105 zł; Podegrodzie, ks. J. Śledź, admin. 43·50 zł; Podegrodzie, ks. J. Pabjan 62·60 zł; Pogorska Wola, ks. J. Kowal 5 zł; Pogwizdów, ks. F. Siedlik 5 zł; Polna, ks. M. Syzdek 5 zł; Porąbka Uszewska, ks. J. Pałka 88·10 zł; Radgoszcz, ks. J. Leśniak 74·60 zł; Radomyśl Wielki, ks. J. Zwierz 96 zł; Rajbrot, ks. M. Orczyk 96·70 zł; Rzezawa, ks. J. Padykuła 436·20 zł; Sędziszów, ks. J. Granicki 270·40 zł; Sobolów, ks. M. Jeż 78 zł; Stary Sącz, P. Ksieni SS. Klarys. 10 zł; Stary Wiśnicz, ks. A. Gawenda 120 zł; Szczucin, ks. J. Ligęza 570 zł; Szczyrzyc, ks. J. Jędrzejczyk 168 zł; Szymbark, ks. L. Wachowicz 18·50 zł; Szynwałd, par., ks. A. Siemieński 155 zł; Szynwałd, p. P. Robak 101 zł; Tarnów, katedra, ks. F. Kokoszka 1.635·72 zł; Tarnów, Kurja biskupia 20·25 zł; Tarnów, OO. Misjonarze, ks. F. Buchhorn 394·20 zł; Tropie, ks. A. Piś 16 zł; Trzęsówka, ks. J. Wielgus 159 zł; Trzetrzewina, ks. J. Bardel 33 zł; Tuchów, p. M. Lisztówna 9 zł; Tuchów, OO. Redemptoryści, ks. Smoroński 70 zł; Tylmanowa, ks. M. Rojek 30 zł; Ujanowice, ks. B. Dziedziak 50 zł; Uście Solne, ks. F. Baliński 10 zł; Uszew, ks. M. Wieliński 55 zł; Wadowice Górne, ks. S. Grodniewski 126 zł; Wilkowisko, ks. L. Gruszowiecki 5 zł; Wójtowa, ks. Kurek 15·10; Wola Rzędzińska, ks. J. Węgrzyn 319 zł; Zaborów, ks. M. Dąbrowski 221·10 zł; Zakliczyn, ks. J. Jasiak 22·40 zł; Zalasowa, ks. M. Owsianka 72 zł; Zalipie, ks. J. Gawlicki 10 zł; Zbyszyce, ks. J. Wilczeński 68 zł; Zdżarzec, ks. J. Chmiel 193·10 zł; Złota, ks. J. Pragłowski 62·40 zł; Zwiernik, ks. S. Nowak 5·53 zł; Żegocina, ks. J. Bach 1.029·60 zł; Żeleźnikowa, ks. P. Lewandowski 10 zł. — Razem 13.685·01 zł.

Organem P. Dz. R. W. są Roczniki Rozkrzewienia Wiary, które bezpłatnie przychodzą co 2 miesiące na ręce ks. Dyrektorów po 1 egzemplarzu dla każdej dziesiątki. O każdej zmianie dziesiątek należy zawiadomić dyrektora diecezjalnego, a nie odnosić się bezpośrednio do Poznania. Prywatna prenumerata Roczników kosztuje 2 zł, które należy posłać wprost do Administracji w Poznaniu, Ostrów Tumski 1.

Misje Katolickie można prenumerować odtąd tylko na własny koszt.

Ks. Piotr Sadulski, skarbnik. *Ks. Andrzej Biliński*, dyr. diecezj.

Zawieranie małżeństw przez szeregowych Policji Państwowej

Województwo Krakowskie, Komendant Wojewódzki Policji Państwowej. Nr. 2009/29. Do Kurji Biskupiej obrz. rzym.-kat. w Tarnowie. W myśl art. 64. rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 6. marca 1928. o Policji Państw. (Dz. U. Nr. 28/28. poz. 267) — oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewn. z dnia 28. lipca 1928 r. — obowiązani są szeregowi P. P. (st. przodownik, st. posterunkowy i posterunkowy) uzyskać na zawarcie związku małżeńskiego zezwolenie władzy przełożonej.

Ponieważ zachodzą wypadki, że poszczególni szeregowi P. P. zawierają związek małżeński wbrew wspomnianym wyżej postanowieniom — upraszam o wydanie podległym Urzędom parafjalnym, by nie udzielały ślubów małżeńskich tym szeregowym P. P., którzy nie byliby w stanie wykazać się pisemnem zezwoleniem, wygotowanem przez odnośną Komendę Wojewódzką Policji Państw.

Kraków, dnia 30. stycznia 1929. Komendant Wojewódzki P. P.:
Stano, nadkomisarz P. P.

Z Wydawnictw:

Franciszek Kabe: „*Ścieżki młodości wielkich mężów*", skład w Zawodowej Szkole żeńskiej w Sandomierzu. Książka ta bardzo pouczająca i godna polecenia zwłaszcza dla młodzieży. Cena egzempl. 8 Zł (2 tomy).

X. Henryk Weryński: *Testament Zbawiciela*, kazania pasyjne. Nakładem Księgarni św. Wojciecha, Poznań. Cena 2 Zł 50 gr.

Tenże: *Pierwszy obowiązek narodowy*. Miejsce—Piastowe. Cena 80 gr. Dochód z broszurki przeznaczony na zakłady wychowawcze w Miejscu Piastowem.

X. J. Winkowski: „*Przed tak wielkim Sakramentem*" — Adoracyjne rozważania dla młodzieży Sodalicyjnej.

Zmiany wśród Duchowieństwa

Odznaczeni: Ks. Józef Szewczyk, prob. w Tymbarku Rok. i Mant.; ks. Franciszek Łącki, prob. w Borzęcinie, ks. Michał Dąbrowski, prob. w Zaborowie, ks. Ludwik Jaroński i ks. Antoni Zapała, proboszczowie W. P., Exposit. can.

Instytuowani: Ks. Jan Walęcki, proboszcz w Libuszy, na probostwo w Łączkach Kucharskich; ks. Antoni Gliński, proboszcz w Łączkach Kuch., na probostwo w Libuszy; ks. Józef Gwiżdż, wikarjusz w Libuszy, na probostwo w Zbyl. Górze.

Przeniesieni XX. Wikarjusze: Ks. Karol Janisz ze Zbyl. Góry do Otfinowa; ks. Ignacy Koza z Otfinowa do Biecza.

Urlop otrzymał dla poratowania zdrowia ks. Stanisław Mroczka, wikarjusz z Biecza.

Z KURJI BISKUPIEJ

W Tarnowie, dnia 5 marca 1929

Ks. Roman Sitko
kanclerz

† LEON Bp.

Nakładem Kleru Diecezjalnego — Z Drukarni Zygmunta Jelenia w Tarnowie